

PRUGBERGER TAMÁS

GLOBALIZÁCIÓ,
NEOLIBERALIZMUS
ÉS A JOG

Van kiút az útvesztőből?

Kairosz Kiadó ♦ Budapest, 2008

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS -----	9
I. A GLOBALIZÁLT NEOLIBERÁLIS GAZDASÁGPOLITIKAI ÉS JOGI RENDSZER KIALAKULÁSÁNAK FOLYAMATA -----	13
1. A modern gazdaságpolitikai rendszerek kifejlődése és jogi leképeződésük az összefüggések vetületében-----	13
1.1. <i>Államkapitalista jellegű kommunizmus</i> -----	13
1.2. <i>Szociális piacgazdaság és jóléti államrendszer – a természetjog átmeneti primátusa a pozitív joggal szemben</i> -----	14
1.3. <i>A klasszikus liberálkapitalizmus mint a jóléti állameszme és a szociális piacgazdaság előidézője</i> -----	21
1.4. <i>A klasszikus liberálkapitalizmusból a jóléti államrendszer irányába történő alakulás</i> -----	24
2. A szociális és jóléti állam-, valamint jogrendszer delelője és hanyatlása – a globalizálódó neoliberális gazdaságpolitika és jogi háttérének kialakulása, valamint jellege-----	26
2.1. <i>Kiindulás és gazdaságfilozófiai megalapozás</i> -----	26
2.2. <i>Az agrárium és az agrárjog globalizálódása és neoliberális átalakulása</i> -----	30
2.3. <i>Ingatlan privatizáció és reprivatizáció Magyarországon – a vidék és kisvállalkozások visszafejlesztésének kihatásai</i> -----	33
2.4. <i>A tágabb értelemben vett szociális jog és jogvédelem lebontása – a társadalombiztosítás és az otthonteremtés haszonelvűsége, valamint a foglalkoztatás krízishelyzete</i> -----	38
2.5. <i>Adórendszer a globálisan liberalizálódott gazdaságpolitikai államrezon esetén</i> -----	53
2.6. <i>A közszolgálat és a közigazgatás lebontása, privatizálása és a centralizált irányítási rendszer kialakításának tendenciája</i> -----	57

2.7. <i>Kolonializációs jellegű globalizált, agresszivizálódó külpolitika</i> -----	62
2.8. <i>A környezetrombolás, mint kulturális és természeti végveszély</i> -----	66
2.9. <i>Elméleti következtetés Glóbuszunk sorsára</i> -----	74
II. GAZDASÁGORIENTÁLT ÁLTALÁNOS ÉS ÁGAZATI JOGELMÉLETI KÖVETKEZTETÉSEK-----	77
1. A globalizált neoliberál-monetáris társadalom jogának jellemzői -----	77
1.1. <i>A szervezeti-igazgatási struktúra, valamint a köz- és magánszféra viszonya a közszolgálat területén</i> -----	77
1.2. <i>A versenyjog, a cégjog és a polgári jog területén</i> -----	84
2. A globalizálódott neomonetárliberális gazdaságpolitikai rendszer jogának és államának jogelméleti jellege jog- és államfilozófiai megközelítésben -----	87
2.1. <i>Jogelméleti kérdések a természetjog és a jogpozitivizmus alapján</i> -----	87
2.2. <i>Jogelméleti kérdések a világ törvényszerűségei alapján</i> -----	94
2.3. <i>Az emberi társadalom objektív törvényei, a globalizáció és a jog</i> -----	98
2.3.1. <i>Társadalom- és jogfilozófiai alapvetés</i> -----	98
2.3.2. <i>A globalizáció torzító hatása a közjogra és a közigazgatási jogra, valamint a torzulások kiküszöbölésének lehetőségei</i> -----	108
2.3.3. <i>A globalizáció torzító hatása és kiiktatási lehetősége a gazdasági jogban</i> -----	114
2.3.3.1. <i>Gazdasági versenyjog</i> -----	114
2.3.3.2. <i>Termékpályák, minőség-ellenőrzés, agrár- és élelmiszerjog</i> -----	114
2.3.3.3. <i>Társasági jog, cégjog</i> -----	118

2.3.3.4. Munkajog-----	121
2.3.3.5. Polgári jog-----	126

III. AGLOBALIZÁCIÓ ÁLLAMPOLGÁRI-EMBERI ALAPJOGOKAT ÉRINTŐ KÖZJOGI ÉS TÁRSADALOMSZOCIOLÓGIAI KÉRDÉSEI----- 131

1. Az oktatás, a tudomány, valamint a kultúrpolitika és a közszolgáltatás helyzete -----	131
1.1. <i>A téma körülhatárolása, alapvetés -----</i>	131
1.2. <i>A közoktatás helyzete -----</i>	133
1.3. <i>A felsőoktatás helyzete -----</i>	135
1.4. <i>A felsőoktatást és azon keresztül a közoktatást is alkotmányossági aggálllyal sértő egyetem- és főiskola-ritkítási kormányzati terv-----</i>	136
1.4.1. A terv indoka és végrehajtásának elképzelt direkt és indirekt módja -----	136
1.4.2. Ellehetetlenítési terv a felvételi eljáráson keresztül-----	138
1.4.3. Reformkoncepció ambivalens elemekkel és önkormányzatiságot kikezdő veszélyekkel -----	140
1.5. <i>A tudomány és a tudományos intézmények támogatásának helyzete -----</i>	144
1.6. <i>A kultúra és a kulturális intézmények támogatásának helyzete.-----</i>	147
1.7. <i>A közművi szolgáltató intézmények állami fenntartásának a helyzete -----</i>	148
2. A nem államalapító nemzeti kisebbségek jogainak problémái a Kárpát-Medencében-----	151
2.1. <i>A probléma exponálása -----</i>	151
2.2. <i>Az uniós csatlakozásokkal felmerülő nemzeti kisebbségi problémák időszerű rendezésének kérdése -----</i>	156
2.3. <i>A nemzeti kisebbségeket megillető autonómia kérdése. -----</i>	160

3. Az eddigiek összegzése és levonható következtetés a globalizáció gazdasági, demográfiai, nemzetiségi és szociálpolitikájára.-----	164
IV. AZ EU-ALKOTMÁNYT PÓTLÓ LISSZABONI SZERZŐDÉS ÉS AZ EU-ALKOTMÁNY MEGHIÚSULÁSÁNAK OKAI, VALAMINT A MAGYAR ALKOTMÁNY ÉS NÉMELY SZOMSZÉDOS ÁLLAM ALKOTMÁNYÁNAK FONÁKSÁGAI, KIKÜSZÖBÖLÉSÜK LEHETŐSÉGEI-----	
4.1. A lisszaboni szerződés és annak neuralgikus elvi kérdései -----	169
3.2. <i>Az Európai Alkotmány létrehozásának mai akadályozó tényezője a konszenzushiány az európai eszmeiség, kultúra és civilizáció gyökereiről</i> -----	172
3.3. <i>Az optimális Európai Alkotmány és a közép-kelet-európai tagállami alkotmányok, valamint a magyar alkotmány elvi sarokpontjai</i> -----	181
ZÁRÓ GONDOLATOK-----	203